

Mindestenen over Henrik Gerner

Henrik Gerner var præst i Birkerød, da svenskerne besatte det meste af Danmark i 1658. Han deltog i en sammensværgelse for at erobre Kronborg fra svenskerne. Sammensværgelsen blev opdaget, og Gerner blev fængslet og lagt i lænker på Kronborg i over et år. Hans lænker vejede 18 kg og hænger i dag i Birkerød Kirke.

Opgave 1

Hvad har Gerner om halsen på skulpturen?

Svar: En præstekrave

Opgave 2

I hvilken anledning er stenen rejst?

Svar: Pastor Theodor Møllers 70s år dag

Opgave 3

Hvornår var Theodor Møller født?

Svar: 70 år i 1912 dvs. født 1842

Opgave 4

Gengiv digtet, der står for neden på stenen:

Svar: "Så ser den herrens mand vor Gerner ud af øie / sin konges hulde mand / hvem fjender ei kan boie"

Verset er af biskoppen og salmedigteren Thomas Kingo. Det betyder noget i retning af: Sådan ser Gerner ud, han var trofast over for sin konge ("hulde" betyder trofast eller hengiven) og det sidste henviser til hans modstandskamp mod svenskerne.

Godskesens gravsted

På kirkegården tæt på tårnet finder I familien Godskesens gravsted.

Rasmus Godskesen havde ansvaret for Rude Skov i 1889-1922. Før Godskesen kom til, var skoven i meget dårlig stand. Der var fældet for meget og plantet de forkerte træer. Godskesen opfandt mange redskaber, der gjorde jordbunden mere egnet til især bøgeskov. Derfor skete der en kraftig fornyelse af Rude skov og takket være Godskesen ser skoven ud som den gør i dag. Hans ideer og opfindelser fik stor også betydning for skovbruget uden for Rude skov.

Opgave 1

Hvad var R. Godskesens titel?

Svar: Kgl. Skovfoged

Opgave 2

Hvor gammel blev R. Godskesen?

Svar: født 23/12 1855 død 5/11 1922 dvs. 66 år

Opgave 3

Hvilke symboler findes på Godskesens gravsten?

Svar: Egeløv (blade), et træ og en stjerne

Opgave 4

Hvis I går et par skridt tilbage kan I se toppen af kirketårnet. Deroppe sidder et metalflag.

Det viser, hvorfra vinden blæser og kaldes en vejrhane Hvilket årstal er på vejrhanen?

Svar: 1795

Haven bag den gamle præstegård

Præstegården var oprindeligt en trelænget gård og var Birkerøds største gård. I 1938 blev gården revet ned og i stedet opførte man den nuværende. I dag er den gamle præstegård udstillingssted for Birkerød Kunstforening. Haven omkring præstegården er beplantet med blomster og eksotiske træer.

Opgave 1

Nogle af træerne i haven er særlige træer fra andre lande og har en lille beskrivelse på et skilt foran sig. Find træet ”Ædelcypres”. Hvor kommer det fra?

Svar: Vestlige Nordamerika

Opgave 2

Hvor mange af træerne i haven er fra Asien?

Svar: 4

Opgave 3

Hvad hedder skulpturen midt på plænen?

Svar: Den grønne pæl

Opgave 4

Hvad bliver de to aflange grusbaner i haven brugt til?

Svar: Petanque spil

Omkring indgangen til biblioteket.

De to store røde murstenstenbygninger huser i dag biblioteket og Rudersdal kommunes administrationscenter. Fra 1980 til 2007 var den ene bygning rådhus i Birkerød Kommune. Men i 2007 blev Birkerød Kommune langt sammen med Søllerød Kommune og blev til Rudersdal Kommune. Siden da har rådhuset ligget i kongevejskrydset Holte.

Opgave 1

I muren er der en mindeplade for befrielsen i 1945

Hvor længe siden er det at den er sat op?

Svar: 28 år (sat op i 1995)

Opgave 2

Hvor mange blomsterfigurer er der på metalgangen mellem de to bygninger?

Svar: 19

Opgave 3

Lige inden for døren til nr. 38 er der nogle figurer på væggen. Hvilke fugle forestiller de?

Svar: Gæs

Opgave 4

Find det lille skilt på væggen udenfor hvor der står ”Premieret 2006”. På skiltet er også Birkerød Kommunes logo. Hvilket redskab er i dette logo?

Svar: En økse

Mindesten ved Matnziusgården

I haven ved Mantziusgården finder I den store mindesten over Johan Mantzius, der i 1868 oprettede en skole her på stedet. Skolen var en kostskole, dvs. at mange af eleverne kom langvejs fra og boede på skolen. I 1968 lukkede skolen her på stedet og flyttede lidt uden for byen til det der i dag er Birkerød Gymnasium. I dag huser den gamle skole kulturhus og koncertsted.

Opgave 1

Hvem rejste mindestenen?

Svar: Elever

Opgave 2

Hvor længe siden er det stenen blev rejst?

Svar: Rejst 1892, dvs. 131 år siden

Opgave 3

Elever fra Mantzius skole spillede Danmarks allerførste offentlige fodboldkamp mod Københavns Boldklub og vandt 4-0. Hvornår blev den kamp spillet?

- A. 1783
- B. 1833
- C. 1883
- D. 1933

Svar: 1883

Opgave 4

Der gik 22 år fra Mantzius oprettede skolen, til han døde. Hvornår døde han?

Svar: 1890 (skolen oprettet i 1868)

Lapidarium på kirkegården

Rundt om den største af de to små røde murstensbygninger i det fjerne hjørne af kirkegården, finder I en masse gravsten. De er fra nedlagte gravsteder. En sådan samling af sten kaldes et Lapidarium. Stenen, som opgaverne handler om, kan både stå foran og ved siden af bygningen.

Opgave 1

Find E. Hansens gravsten. Hvilket symbol er øverst på stenen?

Svar: En due

Opgave 2

Der er seks navne på E. Hansens sten. Hvem af de seks blev ældst?

Svar: Martin Mortensen (født 12/5 1867 død 22/1 1951 altså 83 år gammel)

Opgave 3

Find Nielsigne Francks gravsten. Hvad var hendes mand, F. V. G. Francks, stilling?

Svar: Førstelærer i Høsterkøb

Opgave 4

Find K M Brokfeldts gravsten. Hvilken gård kom han fra?

Svar: Kejlstrupgaard